

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szűcs Péter ügyvéd (cím) által képviselt kk. (név) I. rendű és (név) II. rendű (mindketten cím) felpereseknek, a dr. Chiorean Gabriella jogtanácsos által képviselt (...) Általános Biztosító Zártkörűen működő Részvénytársaság (cím) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. január 15. napján meghozott, 20.P.26.198/2004/42. számú ítélete ellen, a felperes részéről 44., az alperes részéről 43. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

A II. rendű felperes nem vagyoni kártérítésre irányuló keresetét teljes terjedelmében elutasítja, míg az alperes járadékfizetési kötelezettségét 2007 szeptember 1. napjától havi 51.440 (ötvenegyezer-négyszáznegyven) forintra leszállítja. Megállapítja, hogy a 2007 augusztus 31-én hátralékos összeg - az alperes által peren kívül teljesített valamennyi vagyoni és nem vagyoni kártérítési előleg elszámolása mellett - 386.267 (háromszáznyolcvanhatezer-kettőszázhatvanhét) forint, amelyet az alperes a 2005 január 1. napjától számított, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző naptári napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatával együtt 15 napon belül köteles megfizetni. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kimondja, hogy a felek a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 452.000 (négy százötvenkettő ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek módosított keresetükben az I. rendű felperes javára 10.000.000 Ft, a II. rendű felperes javára 3.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés, emellett 59.480 Ft vagyoni kártérítés és havi 237.440 Ft baleseti járadék, valamint a lejárt járadék megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Elismerték, hogy az alperes kereseti követelésüket érintően 2.886.613 Ft kártérítési előleget megfizetett, amellyel csökkenthető a hátralékos összeg. Előadták, hogy az I. rendű felperes közúti balesetben súlyos, maradandó fogyatékossgot és munkaképesség-csökkenést eredményező sérüléseket szenvedett. A balesetet okozó gépjármű felelősség biztosítója az alperes. Az I. rendű felperesnek a balesettel összefüggésben megromlott a fizikai és pszichés egészségi állapota, míg a II. rendű felperest pszichésen viselte meg húga, az I. rendű felperes balesete, emellett 2 éven keresztül ápolta, gondozta testvérét. Mindezek miatt a felperesek nem vagyoni kártérítésre tartottak igényt. A baleset miatt kísérő és háztartási kisegítő igénybevétele miatt, a közlekedéssel, továbbá gyógyszerek, gyógyhatású készítmények, gyógytorna, gyógyúszás igénybevétele, az ápolás és gondozás miatt, továbbá a megnőtt telefonköltségek következtében rendszeresen jelentkező többlet kiadásai keletkeztek az I. rendű felperesnek. Emellett az időszakosan felmerülő élelemfeljavítás, kulturális többletköltség, valamint a plasztikai műtét, az ultrahang és orvosi vizsgálat, valamint a pendrive-ra fordított kiadásai vagyoni kárként merültek fel. Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját nem vitatta, ugyanakkor vitatta a II. rendű felperes nem vagyoni károsodását, I. rendű felperes tekintetében pedig arra hivatkozott, hogy a peren kívül teljesített összeggel a nem vagyoni kárát megtérítette. A vagyoni kártérítést és a járadék igényt azért kérte túlnyomó többségében elutasítani, mert azt részben indokolatlannak, részben eltúlzottnak minősítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 8.000.000 Ft, a II. rendű felperesnek 500.000 Ft nem vagyoni kártérítést és ennek kamatait, 4.104.610 Ft vagyoni kártérítést és lejárt járadékot, továbbá 2007 január 1-től kezdődően havi 54.940 Ft járadékot. Megállapította, hogy 2.886.613 Ft-ot az alperes jogosult beszámítani. Az alperes kártérítési felelősségét a Ptk. 345. § (1) bekezdése, és a 171/2000. Korm rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Az I. rendű felperes baleseti munkaképesség-csökkenését az aggálytalannak minősített orvosszakértői vélemény alapján 67 %-os mértékben határozta meg. Az I. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés mértékét mérlegeléssel 8.000.000 Ft-ban határozta meg, mivel ez áll arányban az őt ért nem vagyoni károsodással. A II. rendű felperes esetében bizonyítottanak találta, hogy a baleset következtében életvitele, életkörülményei megváltoztak, mindezek mérlegelésével 500.000 Ft-ban állapította meg az őt megillető nem vagyoni kártérítést a Ptk. 355. § (1)-(2) bekezdései alapján. Az I. rendű felperes közlekedési többletköltségét havi 15.000 Ft-ban, a 2002 március 5- 2006 december 31. közötti időszakban lejárt összeget 870.00 Ft határozta meg, értékelve, hogy az I. rendű

felperes a tömegközlekedés használatában erősen korlátozott, de kísérő igénybevételel ezt képes igénybe venni. Emellett az I. rendű felperes édesanyja 2005 november óta személygépkocsival rendelkezik, így szállítása ezáltal is megoldható. A felperesek által kísérő költségeként igényelt 10.000 Ft-ot eltúlzottnak minősítette, és - az alperes védekezésével egyezően - a BKV bérlet árának 50 %-ában, havi 3500 Ft-ban állapította meg, amely a 2002 április 16-tól 2006 december 31-ig terjedő időszakra 198.000 Ft lejárt járadékot eredményezett. A gyógyszerek és gyógyhatású készítmények közül a fájdalomcsillapító készítmények, bőrgyulladást csökkentő szerek alkalmazását indokoltnak minősítette, mivel az orvosszakértő véleménye sem volt ezzel ellentétes. Kiemelte, hogy az ilyen készítmények használata a betegek között rendszeresnek mondható, alkalmazásukat az orvosok sem tiltják, esetenként javasolják. Ezért az ezen a címen érvényesített havi 18.000 Ft-os járadék megfizetésére kötelezte az alperest, és a 2002 április 16-tól 2006. december 31-ig terjedő időszakra összesen 1.017.000 Ft lejárt járadékot állapított meg. Az orvosszakértői vélemény alapján a gyógytorna igénybevételel indokoltnak minősítette, és annak keresettel érvényesített összegét sem találta eltúlzottnak, ezért 38,5 hónapra, havi 20.000 Ft, összesen 770.000 Ft járadék megtérítésére kötelezte az alperest. A szakértői vélemény szerint a balesetet követően egy évig minden háztartási munka tekintetében, ezt követően pedig csak a közepesnél nehezebb, illetve kényszertartást igénylő vagy az alsóvégtagokra fokozott megterhelést jelentő munkák tekintetében indokolt háztartási kisegítő igénybevétele. Ezért az elsőfokú bíróság 2002 április 16-tól 2003. április 16-ig havi 20.000 Ft, azt követően pedig 2006 december 31-ig havi 10.000 Ft járadékot, összesen 675.000 Ft lejárt járadékot állapított meg. Ugyancsak a szakvélemény alapján a balesetet követő három hónapos időszakra ápoló igénybevételel, további 13 hónapra az I. rendű felperes gondozását találta megalapozottnak, melyek költségeit az első időszakra havi 20.000 Ft-ban, az utóbbi időszakra havi 10.000 Ft-ban találta megalapozottnak, ezért összesen 210.000 Ft lejárt járadék megfizetésére kötelezte az alperest. Ugyancsak megalapozottnak találta az I. rendű felperes többletcipő iránti igényét, mivel sportcipőben tud komfortosan, kényelmesen közlekedni, amire a gyógycipő nem alkalmas. Ezért 2005 március 1-től 2006 december 31-ig havi 3.000 Ft, összesen 66.000 Ft lejárt járadékot állapított meg.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 293. §-a alapján jogosította fel az alperest a korábbi teljesítéseinek a marasztalási összegbe történő beszámítására.

Az ítélet ellen mind a felperesek, mind az alperes fellebbezést terjesztettek elő. A felperesek fellebbezésükben az ítélet részbeni megváltoztatását, a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítésének 1.000.000 Ft-tal, a kísérő költségének havi 6.500 Ft-tal, az e tekintetben lejárt járadéknak 380.250 Ft-tal, a háztartási kisegítőre megállapított járadék havi 10.000 Ft-tal, míg a lejárt járadéknak 455.000 Ft-tal, továbbá az ápoló, gondozó költségeinek 120.000 Ft-tal történő felemelését kérték. Azért támadták az elsőfokú bíróság döntését, mert a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítését alacsony mértékben határozta meg. Előadták, hogy az I. rendű felperes balesetéből eredően a II. rendű felperes életvitele és személyisége is nagymértékben megváltozott, a közlekedés során pánikszerű tünetek jelentkeztek

nála, ez befolyásolta az iskola- és munkahelyválasztásban. Emiatt élete beszűkült, amit tovább növelt az a körülmény is, hogy két éven keresztül gondozta, ápolta az I. rendű felperest. Álláspontjuk szerint e nem vagyoni joghátrányok kompenzálására 1.500.000 Ft nem vagyoni kártérítés alkalmas. Sérelmezték, hogy a kísérő költségét az elsőfokú bíróság a BKV bérlet árának felében határozta meg, álláspontjuk szerint a havi 3.500 Ft-os járadék nem fejezi ki azt az élőmunka ráfordítást, ami az I. rendű felperes szükség szerinti kísérésével együtt jár. Álláspontjuk szerint a keresettel érvényesített 10.000 Ft-os havi költség nem eltűzött. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság 2003 április 16-át követően csupán 10.000 Ft-ban határozta meg a háztartási kisegítő költségeit, álláspontjuk szerint nem várható el egy tizenéves fiatal lánytól, aki kapcsolataiban szorongással és gátlásokkal küzd, hogy az otthoni háztartási teendőkből a korának megfelelő mértékben és intenzitással vegye ki a részét. Ezért a járadék felemelését kérték. Sérelmesnek találták továbbá, hogy az elsőfokú bíróság csupán 3 hónapra minősítette indokoltnak a havi ápolás 20.000 Ft-os költségét, míg az azt követő egy évre csupán havi 10.000 Ft-os gondozási költséget állapított meg. Előadták, hogy az utóbbi időszakban nem mérséklődött felére az I. rendű felperes gondozási, ápolási szükséglete, ezért a teljes időszakra a havi 20.000 Ft-os díj megállapítását kérték.

Az alperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a baleseti járadék 11.940 Ft-ra, míg a lejárt közlekedési többletköltségnek 135.000 Ft-ra, a gyógyszerköltségnek 330.000 Ft-ra és az ápolás-gondozás költségének 150.000 Ft-ra, az I. rendű felperes nem vagyoni kártérítésének 6.000.000 Ft-ra történő leszállítását, a II. rendű felperes nem vagyoni kárigényének, a gyógytornász költsége és háztartási kisegítő többletköltsége iránti kereset teljes elutasítását kérte. Azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert az I. rendű felperes részére eltűzött mértékben, míg a II. rendű felperes javára indokolatlanul kötelezte nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Álláspontja szerint az I. rendű felperes baleseti munkaképesség-csökkenésének mértéke legfeljebb 45 %-os mértékű, és erre is figyelemmel az őt ért nem vagyoni hátrányok 6.000.000 Ft nem vagyoni kártérítéssel kiegyenlíthetők. E körben sérelmezte, hogy az orvosszakértői vélemény felülvéleményezésére előterjesztett bizonyítási indítványát az elsőfokú bíróság mellőzte. Előadta, hogy a II. rendű felperes a balesettel összefüggésben nem vagyoni hátrányokat nem szenvedett, pszichológus szakértői vélemény nem állapított meg nála olyan eltérést, amelynek következtében pszichés terápiára szorulna. Az I. rendű felperes közlekedési többletköltségét csupán 9 hónapra minősítette indokoltnak ezt meghaladóan mint alaptalant elutasítani kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére kötelezte a gyógyhatású készítmények költségének megtérítésére is, hogy azok szükségessége és indokoltsága nem nyert bizonyítást. Azért kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a gyógytorna költségeinek megtérítésére is kötelezte, mert az I. rendű felperes nem bizonyította sem azt, hogy ezzel kapcsolatosan keletkezett kára, sem azt, hogy kára milyen mértékű. Hangsúlyozta, hogy önmagában a gyógytorna orvosi indokoltsága a kár bekövetkezését nem bizonyítja. A háztartási kisegítő költségei tekintetében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a baleset bekövetkezésekor az I. rendű felperes mindössze 13 éves volt, erre figyelemmel csak a közepes és könnyű háztartási munkákat végezhetette, és azt is csak

alkalomszerűen. Az I. rendű felperesnek háztartási kisegítővel kapcsolatos többletkiadásai akkor fognak felmerülni, ha önálló háztartást vezet, mindaddig, amíg édesanyja háztartásában él, az erre irányuló követelés idő előtti. A sportcipő többletköltségével kapcsolatos igényt azért sérelmezte az alperes, mert álláspontja szerint az I. rendű felperes járását korrigáló gyógycipő vagy betét használata indokolt, melynek költségeit hajlandó megtéríteni. Ezek az eszközök korrigálják olyan mértékben az I. rendű felperes járását, ami a rendellenes járással összefüggő kopást kiküszöböli, kényelmi szempontokra hivatkozással nem mellőzhető az alapproblémát megszüntető gyógycipő helyett sportcipő viselése.

A peres felek ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult az ellenérdekű fél fellebbezésével érintett körben.

Fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett az ítéletnek a nem vagyoni kártérítést az I. rendű felperes javára 2.000.000 Ft, a II. rendű felperes javára 1.500.000 Ft erejéig, a vagyoni kártérítés és lejárt járadék iránti keresetet 1.362.980 Ft erejéig elutasító rendelkezése; továbbá az alperest az I. rendű felperes javára 6.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés, a felperesek javára 983.360 Ft vagyoni kártérítés és lejárt járadék, valamint havi 11.940 Ft járadék erejéig kötelező rendelkezés.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy mind a felperesek, mind az alperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperest ért nem vagyoni károsodás tekintetében a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló indokok mellett hozta meg döntését. E körben az ítéltábla a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az első fokú ítélet indokaira utal, azok megismétlése helyett.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat kívánja kiemelni a vonatkozásban:

Az alperes alaptalanul sérelmezte a munkaképesség-csökkenés mértékének megállapítása érdekében előterjesztett bizonyítási indítvány elutasítását. Nem vitásan az I. rendű felperes a baleset bekövetkezésekor iskolai tanuló volt, de az ítélelhozatal időpontjában is tanulmányokat folytat. Mivel az I. rendű felperes sem a kár bekövetkezésekor, sem az azt követő időszakban nem folytatott kereső tevékenységet, a munkaképesség-csökkenés konkrét mértékének meghatározása ügydöntő jelentőséggel nem bír. Az I. rendű felperest ért sérülések és az azok következtében kialakult maradandó fogyatékoság, az ezzel összefüggésben előállt életminőség romlás Pp. 206. §-án alapuló mérlegelésével a bíróság aggálytalanul meg tudja ítélni az I. rendű felperest ért nem vagyoni érdeksérelmet, a munkaképesség-csökkenés százalékos arányától függetlenül. Ez alapján meg tudja határozni azt a kártérítési összeget is, amely a nem vagyoni hátrányok hozzávetőleges kiegyenlítésére alkalmas. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok okszerű mérlegelésével,

jogsabálysértés nélkül határozta meg az I. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés mértékét, amelynek leszállítására a másodfokú bíróság nem látott indokot.

Nem értett ugyanakkor egyet a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontjával a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítése tekintetében. A hozzátartozói nem vagyoni kártérítés esetében a Legfelsőbb Bíróság a BH 1992. évi 318. szám alatt közzétett eseti döntésében kizárólag a hozzátartozó elvesztése esetére foglalt akként állást, hogy az élet megnehezülésének megállapításához nincs szükség kóros állapot bekövetkezésének a megállapítására. A hozzátartozó súlyos sérülése miatt érvényesített nem vagyoni kárigény azonban csak a hátrányos változások bizonyítása esetén megalapozott. A pszichológus szakértői vélemény szerint a II. rendű felperes a káreseménnyel összefüggésben pszichés terápiára, gyógykezelésre nem szorult, családi, emberi viszonyai megfelelőek. Az ítéltábla álláspontja szerint az a körülmény, hogy az I. rendű felperes balesetét aggodalommal és szorongással élte meg, hűgát két éven keresztül ápolta, akivel kapcsolata szorosabbá vált, nem elégséges annak megállapításához, hogy a II. rendű felperes életkörülményeiben olyan hátrányos változások következtek be, amelyek nem vagyoni kártérítéssel történő kompenzálásra szorúlnak. A felperesek fellebbezésében az utazás során fellépő szorongással összefüggésben előadottakat az ítéltábla azért nem tudta figyelembe venni a nem vagyoni károsodások meghatározásánál, mert az csupán a II. rendű felperes előadása, amelyet a pszichológus szakértői vélemény nem támaszt alá. A II. rendű felperesnek az I. rendű felperes gondozásában, ápolásában való részvétele ugyancsak nem alapozza meg a nem vagyoni kártérítési igényt, mivel az ezzel összefüggő károkat vagyoni kártérítés formájában az ápolás-gondozás költségeiként az alperes megtérítette.

Az ítéltábla a közlekedési többletköltség tekintetében alapvetően egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, és annak indokaival, ezért azok megisméltése helyett csupán utal azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel annyival kívánja kiegészíteni az elsőfokú bíróság indokait, hogy az orvosszakértői vélemény szerint bár nem képtelen tömegközlekedés használatára az I. rendű felperes, abban azonban erősen korlátozott, ezért lehetőség szerint gépkocsival történő közlekedése elfogadható. Ezért a Fővárosi Ítéltábla indokoltnak tartja, hogy az I. rendű felperes tömegközlekedés helyett esetenként gépkocsival közlekedjék. Az ítéltábla úgy foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság - ez utóbbi körülményt is figyelembe véve - a közlekedési költségek tekintetében irányadó körülményeket okszerűen mérlegelte, és jogsabálysértés nélkül állapította meg a havi 15.000 Ft járadékot.

A gyógyszerek, valamint a gyógyhatású készítmények tekintetében az elsőfokú bíróság ugyancsak helytállóan mérlegelte az I. rendű felperes körülményeit és a rendelkezésre álló peradatokat. Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a gyógyhatású készítmények alkalmazása szükségtelen és indokolatlan. Az orvosszakértői vélemény ezt az alperesi álláspontot nem támasztotta alá. Kiemeli az ítéltábla, hogy a kártérítés Ptk. 355. §-ából következő feladata, hogy a károsultat olyan helyzetbe hozza, mintha a károkozás nem

következett volna be. Amennyiben az I. rendű felperes a fájdalmi csökkentéséhez, állapotának, közérzetének javításához szükségesnek tartja gyógyhatású készítmények igénybevételét, úgy az ezekkel együtt járó költségeket szükségtelen és indokolatlan kiadásoknak nem lehet minősíteni. Ezért az alperes ezeknek megtérítésére a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján köteles.

A felperesek helytállóan hivatkoztak fellebbezésükben arra, hogy az I. rendű felperes közlekedéséhez rendszeresen kísérőre szorul, ami jelentős időráfordítást igényel hozzátartozóitól. Az ítéltábla a közismert ár- és értékviszonyok, valamint az egyéb perben ilyen címen szokásosan megállapított járadék mérlegelésével úgy foglalt állást, hogy az ezen a címen előterjesztett havi 10.000 Ft-os járadékigény nem eltúlzott, ezért e tekintetben az elsőfokú bíróság által megállapított 3.500 Ft-os járadékot 10.000 Ft-ra felemelte.

A Ptk. 345. § (1) bekezdése értelmében az I. rendű felperes azon kárai megtérítését követelheti, amelyek a fokozott veszéllyel járó tevékenységgel összefüggésben merültek fel. A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében ezért az I. rendű felperesnek bizonyítani kell a kára bekövetkezését, valamint annak a veszélyes üzem működésével való okozati összefüggését. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy önmagában az a körülmény, hogy az I. rendű felperesnek a baleset miatt bekövetkezett egészségi állapot romlása indokoltá teszi gyógytorna igénybevételét, annak bizonyítása nélkül, hogy azt igénybe is vette és azzal költségei merültek fel, nem elégséges a kártérítésre kötelezéshez. Helytállóan hivatkozott arra is, hogy a II. rendű felperes a gyógytornáztatás helyszínéről aggálytalan előadást sem tudott tenni, emellett pedig a gyógytornával kapcsolatosan felmerült költségeit az I. rendű felperes nem is bizonyította. Mindezek alapján az ítéltábla az alperes álláspontjával egyezően úgy foglalt állást, hogy a felperesek a gyógytornáztatással felmerült kárukat nem bizonyították, aminek hátrányos következményét a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján az ő terhükre kellett levonni.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a háztartási kisegítő költségei tekintetében elfoglalt álláspontjával. Ahogy már az ítéltábla fentebb utalt rá, a kártérítés szerepe az, hogy a károsultat olyan helyzetbe hozza, mintha a káresemény nem következett volna be. A háztartási munkák elvégzése tekintetében is ugyanolyan helyzetbe kell hozni a felpereseket, mintha az I. rendű felperest nem érte volna súlyos közúti baleset. Az I. rendű felperes a baleset bekövetkezésekor 12 éves volt, édesanyjával és bátyjával közös háztartásban élt. Arra vonatkozóan a felperesek előadást sem tettek, hogy a balesetet megelőzően a háztartási munkák végzésében az I. rendű felperes milyen körben vett részt. De nyilvánvaló, hogy korára és fizikai erejére figyelemmel ilyen irányú tevékenységet kizárólag nevelési célzatú és kisegítő jellegű lehetett, amelynek pótlására az ítéltábla háztartási kisegítő igénybevételét nem találta indokoltnak. Erre irányuló keresetük alátámasztására a felperesek azt adták elő, hogy az állandó otthon tartózkodás és ágyban fekvés miatt lényegesen több mosás, vasalás, takarítás vált szükségessé, ami a hozzátartozóktól nagyobb erőmegfeszítést igényelt. E tekintetben azonban sem előadást nem tettek a felperesek, sem tanúként kihallgatott édesanyjuk nem

tett vallomást. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a háztartási kisegítő költségei címén kártérítés megállapítására nem látott lehetőséget.

Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, miszerint az ápolás időszakára havi 20.000 Ft-os, míg a gondozási időszakra havi 10.000 Ft-os költség megállapítása indokolt az I. rendű felperes ápolása, gondozása körében felmerülő tevékenység köréhez igazodóan. Az ápolás-gondozás többletköltsége címén az elsőfokú bíróság 3 hónapra összesen 60.000 Ft ápolási, további 9 hónapra összesen 90.000 Ft gondozási költség megtérítését találta indokoltnak, mivel álláspontja szerint a felperesek ezzel kapcsolatos igényüket csupán egy évre érvényesítették. A felperesek jogi képviselője a 2006 november 8-án megtartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy a szakértői véleményre figyelemmel a gondozás körében egy év figyelembevételét kéri. Az ítéltábla álláspontja szerint nyilatkozatát kizárólag a gondozás tekintetében lehetett értelmezni, az nem érintette az ápolási költségeket. Ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a gondozási költségeket csupán 9 hónapra ítélte meg, lényegében a Pp. 215. §-ára figyelemmel. Mindezek miatt a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű felperes gondozásával felmerült lejárt járadékot további 30.000 Ft-tal felemelte.

Az ítéltábla nem találta megalapozottnak az alperesnek a cipő többletköltséggel kapcsolatos fellebbezését. A kártérítés már többször említett céljából következően indokoltnak kell minősíteni mindazokat a költségeket, amelyek az I. rendű felperest amiatt érik, hogy a balesettel összefüggésben kialakult állapotán enyhíteni kíván. Éppen ezért a kényelmes, komfortos sportcipőre fordított többletkiadásait sem lehet szükségtelen vagy indokolatlan költségnek minősíteni. Csupán utal rá az ítéltábla, hogy amennyiben a felperes gyógycipőt használna (amely édesanyja vallomása szerint a lábát feltöri, ezáltal az számára nyilvánvalóan nem megfelelő), az esetben sem lenne garantált, hogy a járási rendellenességgel összefüggő cipőkopás kiküszöbölhető lenne; emellett a gyógycipő vásárlása hasonlóan magas költségekkel járna, mint a sportcipők beszerzése. Mindezekre figyelemmel az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a sportcipők költségének megtérítésére.

Mindezeket összegezve az ítéltábla az alperes 2007 szeptember 1-től esedékes járadékfizetési kötelezettségét 51.440 Ft-ra leszállította, míg az egyszeri vagyoni kártérítés, valamint a 2007 augusztus 31-ig lejárt járadék együttes összegét 3.272.880 Ft-ban állapította meg.

Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 293. §-a alapján jogosította fel az alperest arra, hogy a peren kívül megfizetett kártérítést a marasztalás összegébe beszámítsa. A Ptk. 293. § értelmében a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követeléseit számíthatja be. Nem vitásan az alperesnek a felperessel szemben sem egynemű, sem lejárt, sem semmilyen követelése nem áll fenn. Az alperes a felpereseket ért károkat 2.886.613 Ft erejéig részben megtérítette. Ennek beszámítására nincs jogszabályi lehetőség, azonban mint megtérült kárt a felpereseket megillető teljes kártérítésből levonásba kell helyezni,

ezért az ítéltábla az egyszeri vagyoni kártérítés, valamint a lejárt baleseti járadék összegét ezzel csökkentette.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A felperesek és az alperes fellebbezése csak részben vezetett eredményre, pernyertességük és pervesztességük aránya, valamint az általuk előlegezett perköltség között jelentős eltérés nem mutatkozik, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó 81. § (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felek a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségeiket maguk viseljék.

A tárgyi költségmentesség folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a 6/1986. IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

, 2007 szeptember 5.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke
Dr. Németh László s. k. előadó bíró
Dr. Szücs József s. k. bíró

.A kiadmány hitelül:Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő